

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Schoentechniek

Kwalificaties

- » **Schoenhersteller**
- » **Ondernemend schoenhersteller**
- » **Maatschoenmaker**

Geldig vanaf

01-08-2024

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer Specialistisch vakmanschap
Op: 12-09-2023

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	6
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Schoentechniek is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepeninformatie schoenhersteller](#)
- [Beroepeninformatie Ambachtelijk schoenmaker / Maatschoenmaker](#)
- [Addendum op beroepeninformatie schoenherstellen - NSV](#)
- [Structuurrapport Schoenmakers 2018 - Marktdata.nl](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

Feiten en cijfers SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) - 2022

- In de branche werken ruim 1.500 personen (waarvan 550 in loondienst) als schoenhersteller. Er zijn ca. 720 ondernemingen, waarvan 43% eenmansbedrijven, 45% heeft twee tot drie werkenden.
- In de branche werken ca. 550 personen (in 2010) als maatschoenmaker (shoe developer). Er zijn ca. 250 ondernemingen.

Uit dashboard SBB sectorkamerrapportages:

- Schoenhersteller niveau 2: 86% van diegenen die het diploma haalt van de reguliere mbo-opleiding stroomt door naar de arbeidsmarkt.
- Schoenhersteller niveau 3: 100% van diegenen die het diploma haalt van de reguliere mbo-opleiding stroomt door naar de arbeidsmarkt.
- Voor de maatschoenmaker niveau 4 zijn de eerste gediplomeerden recentelijk van de opleiding gekomen. Van de lichting 2018 hebben 9 van de 11 een vaste baan en voor de lichting van 2019 geldt dat allen een baan hebben gevonden in hun vakgebied.

Voor cijfers en informatie aangaande het profiel van de schoenherstelbedrijven (waaronder aantal bedrijven, profiel van de ondernemer, rechtsvorm, type bedrijf, omzet en aantal medewerkers) en het economisch perspectief, verwijzen we u naar het Structuurrapport Schoenmakers 2018, zoals opgenomen bij hoofdstuk 1.

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt:

Momenteel is de Nederlandse Schoenmakersvereniging (NSV) voor haar leden op zoek naar gemotiveerde werknemers (schoenherstellers en -makers), zowel fulltimers als parttimers op diverse plaatsen in het land. Bij voorkeur gediplomeerde schoenherstellers maar ook mensen met ervaring in een ander ambacht kunnen reageren. Mensen die willen werken als schoenhersteller vinden vrijwel altijd een baan. Veel schoenherstellers zijn op zoek naar personeel en op dit moment zijn er ook veel schoenherstelbedrijven te koop in de branche. Het is ontzettend lastig om een opvolger te vinden voor een bedrijf. Voor maatschoenmakers is het moeilijker aan te geven hoe de arbeidsmarkt eruit ziet, er zijn nog vrijwel geen afgestudeerden van de enige opleiding die ons land kent (DHTA – Dutch Health Tech Academy).

Uit de media - Augustus 2022 - "Schoenmakers stoppen, want sneakerdragers komen niet langs"

Het aantal schoenherstelbedrijven in Nederland is de afgelopen tien jaar afgenomen met 11 procent. Begin 2013 waren het er 863, medio dit jaar 772 (2022). Dat blijkt uit cijfers van de Kamer van Koophandel die zijn opgevraagd door de NOS.

De afname is het resultaat van "verwaarlozing van ambachten", stelt hoogleraar culturele economie Arjo Klamer.

Met name in de zuidelijke en oostelijke provincies stopten veel schoenherstellers: de grootste afnames zijn te zien in Noord-Brabant, Gelderland, Overijssel en Limburg. Vergrijzing speelt een rol; oudere schoenherstellers stoppen en er komen weinig jonge bij.

De opleiding schoenhersteller aan de Dutch Shoe Academy Utrecht, de enige nog bestaande opleiding tot schoenhersteller, telt ieder jaar tien tot vijftien leerlingen.

Een andere oorzaak van de terugloop is de beperkte aandacht voor ambachten in de laatste decennia in Nederland. Gildes en centrale organisaties als het Hoofdbedrijfschap Ambachten verdwenen.

De behoefte aan reparateurs van schoenen en tassen stijgt. Steeds meer klanten laten hun spullen uit duurzaamheidsoogpunt opknappen. Repareren is verduurzamen.

De Europese Commissie komt met nieuwe maatregelen om reparatie en hergebruik te bevorderen en te vergemakkelijken, als onderdeel van het Europese duurzaamheidsbeleid.

Alles genoemde ontwikkelingen bijeen genomen, is de arbeidsmarkt voor schoentechnici gunstig te noemen.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

n.v.t.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Algemeen:

Ondanks de afname van het aantal bedrijven voor schoentechniek, blijft deze sector binnen onze samenleving erg zichtbaar. Het opknappen van schoenen wordt steeds belangrijker naast de reparatie. Denk aan het op kleur maken, schoonmaken en whitenen van schoenen. Het modebeeld zorgt voor andere type schoenen, met andere maakwijzen. Zo komen er steeds meer sneakers, die hebben een andere opbouw. Vanaf de start van de corona pandemie zien we ook veel meer wandelschoenen. Dit vraagt om andere vaardigheden, bij het vervangen van volledige onderwerken.

Terminologie en materialen:

De term lederwaren is wat stoffig en aan update toe. Bij de maatschoenmaker hoort ook het vervaardigen van een leren tas of riem, passend bij de persoon en diens kledingstijl. De schoentechnicus moet hieraan ook reparaties kunnen doen. Kijkend naar het materiaal: er wordt naast lederwaren, veel en in toenemende mate gebruik gemaakt van alternatieve, milieuvriendelijke materialen en ledervervangers. Denk aan kunststof, bio-degradable, ananasleer e.d. Dit vraagt om uitgebreidere materialenkennis & creativiteit bij de inzet ervan.

Duurzaamheid en circulariteit:

In het kader van duurzaamheid en verantwoordelijk te produceren is het van belang om grondstoffen en producten optimaal in te zetten en deze te hergebruiken. Re-use and reduce! Ook in het zoeken naar milieuvriendelijke materialen / ledervervangers. Er zijn veel goede voorbeelden te noemen; schoenen uit plastic of gerecycled plastic, biologisch materiaal van bv. schapenwol (LEV'01) vilt, wol, plantaardig geloid leer. Of upcyclen van oude schoenen naar nieuwe schoenen met gebruik van afvalmaterialen.

Digitalisering:

Er is veel aandacht voor digitalisering in de sector. Denk hierbij aan online vindbaar zijn bijvoorbeeld via social media. Maar ook aan het gebruik van digitale informatiesystemen en nieuwe (digitale) maatname-, ontwerp- en vervaardigingstechnieken (zoals scantechnologie, CAD/CAM, 3D-printing, CNC-machines). Deze bieden veel mogelijkheden voor innovaties in het vakmanschap en zorgen voor efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering.

Ondernemerschap:

Goed ondernemerschap is steeds meer van belang. Dit vraagt om een flexibele en weerbare houding van de beroepsbeoefenaar. Vaak wordt samengewerkt met andere disciplines en/of zijn er nevenactiviteiten. Het bestaan als schoenhersteller / ambachtelijk schoenmaker is lastig.

Klanten willen steeds vaker weten waar een product vandaan komt en hebben vaak voorkeur voor producten uit eigen land of regio. De klant is ook bereid wat meer te betalen als het lokaal is en/of als het duurzaam gemaakt is. Er komen steeds meer persoonlijke wensen. Dit vraagt om op maat gemaakte benadering en daarbij horende communicatieve vaardigheden.

5. Beroepsvereisten

n.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Schoenhersteller

Nee

Ondernemend schoenhersteller

Nee

Maatschoenmaker

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

N.v.t.

Daar waar het voor toekomstig beroepsbeoefenaren van belang kan zijn, een moderne vreemde taal te beheersen, kan gebruik gemaakt worden van een keuzedeel.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Een gediplomeerd schoenhersteller kan door naar de niveau 3 opleiding voor ondernemend schoenhersteller, of in bepaalde gevallen, naar maatschoenmaker nv 4.

Verder leggen de kwalificaties allen een basis voor vervolgopleidingen binnen Orthopedische schoentechniek. Hierbij ligt niveau 3 opleiding orthopedisch schoentechnisch medewerker voor de hand; mogelijk is ook niveau 4 opleiding tot orthopedisch schoentechnisch specialist aan de orde. Hierna zijn er mogelijkheden op HBO niveau binnen de orthopedische schoentechniek.

Voor maatschoenmaker is vervolg naar HBO mogelijk (creatief en/of ambachtelijke richting). Denk dan bv. aan HKU, design academy in Eindhoven, Artez in Arnhem. Een andere optie is doorgaan via Industrial Footwear design bij Dutch Shoe Academy.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud en beheer	Onderhouden en beheren van het kwalificatiedossier	SBB i.s.m. onderwijs en bedrijfsleven	Vanaf moment van vaststelling door de minister van OCW en ten minste een keer in de vijf jaar. De meerjarenonderhoudsagenda wordt door de Sectorkamer Specialistisch Vakmanschap opgesteld en bijgesteld in het voorjaar van 2024. Het dossier Schoentechniek zal over 2 jaar geëvalueerd worden.
Keuzedelen	Ontwikkeling, koppeling en onderhoud van de keuzedelen	SBB i.s.m. onderwijs en bedrijfsleven	Vanaf moment van vaststelling door de minister van OCW

In 2015 is het dossier Schoenen, zadels en lederwaren ontwikkeld. Onderhoud van dit dossier heeft geleid tot een nieuw dossier met de titel Schoentechniek. Dit dossier is vastgesteld op 1-10-2023.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Belangrijkste wijzigingen t.o.v. vorige dossier (Schoenen, zadels en lederwaren) uit 2015

Algemeen:

In het voorgaande dossier was een profiel opgenomen voor Zadelmakers. Deze opleiding is nooit aangeboden. In overleg met de vereniging voor zadelmakerijen is besloten deze kwalificatie niet voort te zetten.

Inhoudelijk zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Het basisdeel is heel nadrukkelijk gericht op schoentechnieken die nodig zijn bij de werkzaamheden voor de beroepsbeoefenaren (herstellen en vervaardigen van schoenen);
- Verkoop is als kerntaak uit het basisdeel gehaald en verhuisd naar de beide profielen voor schoenherstellers;
- Er is meer aandacht voor duurzaamheid en hergebruik van materialen en middelen;
- Er is meer aandacht voor digitalisering, zowel in de technische beroepsuitoefening alsook in zichtbaarheid en PR;
- De kerntaak over ondernemerschap is aangepast en praktischer ingestoken waardoor deze beter aansluit bij de beroepspraktijk en minder zwaar is aangezet;
- In het profiel voor maatschoenmaker is meer en explicieter aandacht voor conceptueel werken en het ontwikkelen van een kleine collectie;
- Het gehele dossier is opgefrist en sluit daardoor beter aan bij de tijd.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Schoentechniek is ontwikkeld in opdracht van de sectorkamer Specialistisch vakmanschap van SBB, op advies van marktsegment Creatief Vakmanschap.

Tijdens het ontwikkeltraject is dit dossier geëvalueerd en geactualiseerd met representatieve vertegenwoordiging.

Vanuit de branche:

namens de Schoenmakers Vereniging, met diverse eigenaren/ondernemers vanuit diverse schoenherstelbedrijven en Commercial Director Loints of Holland en Klijssen Footwear.

Vanuit onderwijs:

met teamleider, onderwijskundige en docenten van de opleidingen voor schoenherstellen en maatschoenmaker vanuit DHTA (Dutch Health Tech Academy).

DHTA is de enige aanbieder van de opleidingen in Nederland en is onderdeel van mbo Amersfoort.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Om de niveau 4 kwalificatie tot Maatschoenmaker in dit dossier te behalen is 4 jaar nodig, met als reden de omvang van de opleiding en de studeerbaarheid. Het ontwikkelen van het vakmanschap op hoog niveau in combinatie met specialistische kennis én ondernemerschap, is een langdurig proces en vraagt veel inoefen- en productietijd.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.